

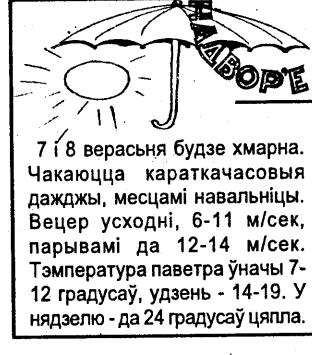

**Хлеб не падара-
жэ? Зарплату
выдаудуць своеча-
сова? Каровы ат-
рымаюць танны
камбікорм?**

ст.3

**Старшыня Партыі Свабоды
Сяргей ВЫСОЦКІ:
“Нашыя хлопцы съя-
дома ідуць на ахвары за
свае погляды...”**

ст.2

7 і 8 верасня будзе хмарна.
Чакаюцца караткачанская
даажды, месцамі навальніцы.
Вечер усходні, 6-11 м/сек.
Парывамі да 12-14 м/сек.
Тэмпература паветра ўчыны 7-
12 градуса, узень - 14-19. У
нядзелю - да 24 градуса ціпла.

ПАГОНЯ

ЗАСНУВАНА У 1920 Г

ВЫХОДЗІЦЬ ПА ПЯТНІЦАХ

ГРАМАДЗКА-

ПАЛІТЫЧНАЯ

ГАЗЕТА

№ 35 (182) • 6 – 12 верасня 1996 г. • Кошт свабодны

ГЭТА ВАМ ЗА ПАЗЬНЯКА З НАВУМЧЫКАМ!

ПРАВАКАЦЫЯ ІЛЮХІНА-ЖЫРЫНОУСКАГА АТРЫМАЛА ПРАЦЯГ
ПАД УМОУНАЙ НАЗВАЙ “ТОПОРНАЯ РАБОТА”

СКАНДАЛ

30 жніўня съпікер беларускага парламанту С.Шарэцкі азнаёміў карэспандэнтаў з лістом, атрыманым па пошце са Злучаных Штатаў Амерыкі ад негайка містэра Мэцью. Таяміні пан шле Шарэцкаму мільён далаляру і абяцае яшчэ адзін для ўсёй сям'і съпікера. Адначасова містэр Мэцью выказвае спадзяваньне, што сумесныя планы па ні з вярэніні ўсенароднаабранага Прэзідэнта Беларусі ў хуткі часе спадар съпікер увасобіць у жыцьцё. Дзеля гэтага ў Менск прыбудзе замежны эмікар. “А пасля выкананьня працы, - піша далей заакіянскі дзядзька, - мы з Вамі адпачнем у Магімі”.

Узрушаны С.Шарэцкі назваў ліст правакацыйнай супраць яго асобы. Можна дадаць, што і супраць усяго Вярхонага Савету. На жаль, гэта ня першае і, вядома, не

адказаў съведчаць пра выключную недарэнчнасць правакацый.

Аднак, менавіта ў тым яе мэта. Скарыстыны класічны прыём Гебельса: чым казачнай хлусьня, тым больш ёй верыш. Асабліва цікава выглядае такая падрабязнасць, як кошт съпікера разам з парламантам. Міжволі запаважаеш Прэзідэнта - яго зьдзелка з Расей каштуе 1 млрд. далаляру.

“Утка” В.Ілюхіна і У.Жырыйнаўскага працягвае разыўівацица. Цікава будзе паглядзець на эмісара, які прыедзе з мільёнам далаляру ў кіесе. Ёсьць прапанова запрасіцца на передачу грошай Шарэцкаму “чэсных” журналістам і паказаць народу па TV новы фільм под назвай “Сквалнасць і здрада: дзеци аграрпрам”.

Сяргей САМАСЕЙ.

А МАСТАКІ “ОТ СОХИ” - СУПРАЦЬ

Вельмі сур’ёзны дакумент апублікавала газета “Беларуская ніва”. Заява 5 члену Аграрнай партыі мусіць “страсянуць” фундаментальныя асновы гэтай самай упływowай на вёсцы палітычнай арганізацыі. Падпісанты - мастак У.Гардзенія, навуковы супрацоўнік В.Зеляненскі, літаратар У.Іскрык, рэжысёр А.Курловіч і кампазітар А.Чыркун - у адкрытым лісце Цэнтральному Савету Аграрнай партыі не на жарт устрывожаны тым, што лідар партыі і съпікер парламанту С.Шарэцкі прыняў

удзел у “круглым стале” разам з БНФ і сацыял-дэмакратамі і, да таго ж, выступае за парламанскую рэспубліку.

Гэта ж да якой крамолы дакаціліся лідary Аграрнай партыі! Зусім не арыентуюцца ў праблемах сяля: “дазваляюць прысвойваць беларускую зямлю ўсім, хто не ён апрацоўва, не вядуць пралаганды супраць перадзелу ўласнасці”, не разумеюць, што лепш ва ўсім пагаджацца з главой выкананічай улады.

М.ВАСІЛЕВІЧ.

“АЖАНЛІ” КЕБІЧА ЗАВОЧНА

2 верасня на сесіі Вярхонага Савету дэпутат Валеры Мініч заявіў, што ён не падпісаў вядомы зворт группы дэпутатаў, апублікаваны ў дзяржаўным друку ў падтрымку рэферэндуму. Таму ён патрабаваў у рэдактара “Народнай газеты”, прызначанага Вярхонным Саветам Леаніда Юнчыка, разабрацца ў сітуацыі і ў бліжэйшым нумары даць абвяржэнне. С.Шарэцкі дадаў, што ня так дайно яму тэлефанаваў В.Кебіч, які таксама паведаміў, што не падпісаў гэты дакумент.

Л.В.

УКРАІНЦЫ - ПАЛІТЫЧНЫЯ ВЯЗЫНІ

Чатыры месяцы ў беларускай турме за ўздел у санкцыянаўным уладамі шэсці “Чарнобыльскі шлях-96” утрымліваюцца сем украінскіх грамадзянін. З гэтай нагоды 27 жніўня з заяўлівымі выступілі старшыня БНФ Зянон Пазьняк і прадстаўнік Беларускага Хельскінскага Камітэту за мажой Сяргей Навумчык. “Па

нашым глыбокім перакананыні

зьдзекі, якія чынлісі і чыняцца над украінцамі, зьяўляюцца вынікам асаблівай садысцкай помісты былога агента КДБ людзям, якія салідарна выступілі ў абарону беларускай нацыі і дэмакраты. Многім з іх за час знаходжаньня і зьдзекі ў турме падарвана здароўе, зъняважана іх чалавечая

годнасць”.

Зянон Пазьняк і Сяргей Навумчык зъяўярнуліся да беларускай, украінскай,польскай, літоўскай дыяспараў за мяжой з заклікам “узынці свой голас пратэсту супраць бесчалавечнасці і гвалту над украінскімі грамадзянамі з боку рэжыму Лукашэнкі”.

Ул.інф.

ЦІСНУЦЬ

Пастанову, якая наўпраст датычыць дробных і буйных беларускіх бізнесмэніў, што маюць гешэфт на Украіне, прыняў нядайна ўрад гэтай краіны.

Паводле гэтага дакумента, на мытнай мякы Украіны ўводзіцца новы жорсткі рэжым кантролю за ўвозам у краіну алакагольных напояў і тыгунёўых вырабаў, на якіх ўстаноўлены акцызы збор.

Зарас умовай пропуску праз мяжу Украіны вышэйназваных найменній тавару зъяўляюцца “прадстаўленыне украінскім мытнікам копіі

ЧАЎНАКА

плацёжнага даручэння, завізаванага мытнія па месцы дзяржаўной регістрацыі суб'екта прадпрымальніцкай дзейнасці, на агульную суму ававязковых плацяжкоў у дзяржбюджэт (пошліна, акцызы збор, падатак на дабаўленую вартасць). Указаныя сродкі павінны быць пералічаны на дэлазітныя рахункі мытнія па месцы регістрацыі суб'екта прадпрымальніцкай дзейнасці”.

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

НАС ГУБЯЦЬ - І ЛЮБЯЦЬ?

Учора, на традыцыйнай прэс-канферэнцыі у аблыканаме перад журналістамі выступіў і намеснік начальніка нядайна створанага ўпраўлення грамадзка-палітычнай інфармацыі Мікалай Прысада.

Тлумачачы мэты новай структуры, Мікалай Яфімавіч асабліва адзначыў магчымасць будучай дапамогі палітычным партыям, грамадзкім арганізацыям. І прывёў прыклад: рэдакцыю “ПАГОНІ”

высяляючы з аблыкіх памяшканьня на вуліцу К.Маркса, 11, дзе, як сказаў сп.Прысада, “условия хуже, чем в туалете на вокзале, поэтому надо будет разобраться, помочь”.

Мы ўзрушаны бацькоўскім клопатам. І ўдзачны. Толькі, можа быць, ня трэба нас высяляць, тады і ў разыбральніцтве ды дапамозе не будзе патрэбы?..

Астатнія падрабязнасці - у наступным нумары. Лявон ХРАПТОВІЧ.

СМАРГОНСКІ “ПАГАРЭЛЕЦ”

Смаргонскі гравыканам сваім рашэннем выдзяліў дзяржаўную кватру намесніку старшыні гарыканкаму Г.Сафонаву з так званага “падменнага фонду”.

Гараджане ніяк ня ўзямяць, як можна даваць без чаргі кватэру чалавеку, які амаль скончыў будаўніцтва ўласнага дома і меў пакой у інтэрнаце. Можа гэты пакой згарэць?

Пракуратура Смаргонскага раёну не змагла юрыдычна аргументаваць дзеяньні гарыканкаму.

А.ДЗЕРГАЧОУ.

ЗУСІМ СТРАХ ЗГУБІЛІ?

30 жніўня з аўтостаянкі калі гарсавету быў скрадзены новы службовы аўтамабіль старшыні гарсавету спадара Фёдара Гудзя. Злачынцы пакуль ня знойдзены.

Д.К.

БАШ НА БАШ!

Вернападданынікі зворт да А.Лукашэнкі прыняў сход працоўнага калектыву Гарадзенскага вытворчага тонкасуконнага агяднання. Агучыў тэкст на сходзе генеральнага дырэктар Igor Tупіца. Пачынаецца зворт узышана: “Сердцем і разумом принял коллектив...” і гэтак далей. Словам, тэкстыльшчыкі адзінадушна падтрымліваюць ідэю Прэзідэнта прыняць новую Канстытуцыю. Узamen жа

ЗАЯЎЛЕНЕ ПРЫЗЫДЭНТУ

Уважаемы таварыш Прызыдэнт! Вы, как яздіственныя чалавекі у міры, катормі кагда не врот, чацвёртага сенцября па тэлявізору адкрыты народу яшчэ адну праўду пра БНФ. Аказавацца кожны учаснік мітынгаў у Мінску палучыў па 20 доллару. Таварыш прызыдэнт я Вас очань люблю і уважаю. Но за ўрэзія вашага прызыдэнства, савсем не стала за што жыць. Не маглі бы Вы сказаць па тэлявізору кагда апяць врагі будут мінігаваці. Што б ні толькі ім дастапісі гроши, но і Вашым паклоннікам, я абязацяльна паеду ў Мінск. Тем, хто Вас любіт, тожа хочацца кушаць.

Марыя КУЛЬГАВАЯ.

ПРАФСАЮЗ СУПРАЦЬ “МЫЛЬНІЦЫ”

Шырокое распаўсюджанье аўтаматизаваных фоталабараторый з аднаго боку прыпыніле фотаматарскі рух. З іншага боку - ставіць у цяжкае становішча людзей, якія зарабляюць на жыцці фатаграфіяй. “Здымка “мыльніцай”, якая рэкламуецца, на самай справе - абалваньне спажыўца. Нас пазбаўляюць куска хлеба”, - кажа вядомы гарадзенскі фатограф М.Анішчанка.

Таму група фатографаў выступіла з ініцыятывай стварэння свайго прафесійнага саюзу (на Беларусі - першага), мэта якога - абарона правоў фатографаў і абарона самой фатаграфіі - унікальной, непаліторнай, аўтарскай. Просьба да ўсіх зацікаўленых фатографаў вобласці: адгукніцеся. Кантакты тэлефон у Горадні - 33-27-97 (увечары).

Л.Д.

ВА ЎСІХ
АДДЗЯЛЕНЬНЯХ
СУВЯЗІ!

ПАЧАЛАСЯ
ПАДПІСКА
НА IV квартал 1996 г.

Падпісная цана “ПАГОНІ”
на 1 месяц – 8 тыс. руб.
на квартал – 24 тыс. руб.

Падпісны індэкс 63124.

6 – 12 верасьня 1996 г.

2

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

ПОЗНА, ДЗЯДЗЬКІ, ПІЦЬ “БАРЖОМІ”

2 верасьня пачала працу другая сесія Вярхоўнага Савету. З уступным словам выступіў старшыня Вярхоўнага Савету сп. С. Шарэцкі. Ён сканцэнтраваў увагу на маючым адбыцца рэферэндуме і, асабліва, на пытанні аб зъмене Канстытуцыі. Сылікі падкрасыслі, што ў новай Канстытуцыі - “усё новае”: “і зусім новая структура, і зусім іншая права Вярхоўнага Савету, і зусім іншыя права Прэзідэнта”.

Шарэцкі адзначыў, што гісторыя ведае выпадкі, калі ўлада ў асобных краінах канцэнтравалася ў руках аднаго чалавека... Але ж “Прэзідэнтам можа быць чалавек хворы, псхіалагічна неўраўнаважаны”, - папярэдзіў Сямён Шарэцкі, паколькі існуючая Канстытуцыя не прадугледжвае прахаджаныя прэзідэнтам медыцынскага агляду.

Сылікі прананаваў дэпутатам

P.S.: Наш карэспандэнт у сарадніці гутарыў па тэлефоне з Анатолем Лябедзькам - дэпутатам Вярхоўнага Савету ад Ашмянскай акругі. Згодна той інфармацыі, яку ён меў на момант размовы, пытаныне рэферэндуму павінна было быць разгледжана парламентам не пазынныя суботы 7 верасьня. У гэтых дзеньях заканчваецца месячны тэрмін пасля падачы Аляксандру Лукашэнку ў Вярхоўны Савет прананоў аправядзенны рэферэндуму.

Анатоль Лябедзька пацвердзіў інфармацыю, што ў фракцыях парламенту пачаўся збор подпісаў за недавер або імпічмент прэзідэнту.

ВЫБАРШЧЫКІ ПАТРАБАВАЛІ ІМПЧМЕНТ

Увечары першага дня сесіі ў Менску адбылася сустрэча дэпутатаў з выбаршчыкамі. Праводзіць гэтае мерапрыемства на плошчы Незалежнасці забарані Менгарыканкам. Таму сустрэчу, на якой прысутнічала каля 7 тысячай чалавек, атрымала падтрымку прэзідэнта А. Лукашэнкі.

ШЧАРБІНІН ТАКСАМА ХОЧА ПАРАЩА З НАРОДАМ

Створана яшчэ адна ініцыятыўная група, якая на рэферэндум пранануе ўнесці 5 пытанняў. Старшынём групы абраны Генадзь Шчарбінін, адным з намеснікіў - дэпутат Анатоль Лябедзька. Яны ўжо сабралі неабходную для ініцыявыя колькасць галасоў і падалі ў выбарчую камісію дакументы на регістрацыю. Гэта група пранануе паралельна з пытаннямі Аляксандра Рыгоравіча ўключыць свае:

1. Ці лічыце Вы, што кіраўнікі выканавучых воргануў улады, гарадоў, раёнаў, абласцей павінны абрывацца на населіцтваў адпаведнага разгэну тэрмінам на 4 гады?

2. Ці лічыце Вы, што заработкая платы, пенсіі, стыпенды і дзяржаўныя дапамогі павінны выплачвацца своечасова і іх месячнае падвышэнне павінна адпавядаць росту цэнзу?

3. Ці лічыце Вы, што Рэспубліка Беларусь павінна быць нейтральнай, базіздзернай дзяржавай, якая не ўваходзіць у ваенныя саюзы?

4. Ці лічыце Вы, што чарговыя выбары прэзідэнта Рэспублікі Беларусь павінны адбыцца ў 1999 годзе?

5. Ці лічыце Вы, што эканамічна палітыка, яку з 1994 году праводзіць выканавчая ўлада, прывяла да падвышэння візуроўню?

Першыя чатыры пытанні прананоўца ў якасці абавязковых, пятае – кансультатыўнае.

Л. ВАЛЫНЕЦ.

ДУБІНУ ДЫКТАТАРА – ЛУКАШЭНКУ АЛЯКСАНДРУ РЫГОРАВІЧУ!

26 жніўня інфармацыйны агенцтвы разынеслі незвычайную вестку. Былы прэзідэнт і крылавы дыктатар Паўнёвай Карэй Чон Да Хван прыгавораны да “вышки”, г.з.н. да вышэйшай меры пакарання за арганізацыю дзяржавайнага перавароту ў 1979 годзе і за расстрэл мірнай дэмактаратуры ў Кіеве ў 1980 годзе.

Другі былы прэзідэнт Ро Дэ У прыгавораны да пажыццёвага зняволення за карупцыю і шматмільёны хабар.

Напярэдадні новага рэферэндума ў Беларусі гісторыя папярэджвае і напады дыктатарства чуючага беларускага прэзідэнта: “Глядзі, чалавечка, і думай...”

Справа ў тым, што ўсім сіламі рэвэцца да дыктатарства яму павінен дадаць аблешчаны рэферэндум. І, на мой погляд, ён яго атрымае. Падкрасылі, на рэферэндуме Лукашэнку атрымае поўны картбланш і дубіну дыктатара. Для гэтага ёсьць усе падставы, да народу ужо “созрел”. І “созрел” народ з дапамогай сέньняшніх кіраўнікоў Беларусі.

Адзін з куміраў беларускага прэзідэнта Лукашэнкі - дыктатар Германіі Адольф Гітлер казаў: “Народ - гэта статак бараноў, ён пойдзе за сваім важаком хоць на бойні”. Праўда, беларускі народ пакуль яшчэ на стацак бараноў. Але ўжо дайшоў, дзякуючы сέньняшнім кіраўніцтву, да падыходнага стану. Ён ужо байца ўсяго: байца, што яму на выпяція запрэлі, што застанецца баз працы, байца, што жабрацкай пеньсіі на хопіц і на палову месяца, байца злынчай і рабаўнікоў, рэкеўраў і г.д. Байца ў тым ліку і рознага роду рабаўнікоў як з крыміналных структур, таク і з дзяржавных. І таму насленіцтва Беларусі ў гэтых сваіх падыходнага стане, страху і уручыць Лукашэнку дубіну дыктатара. Такім чынам, шляху ў дыктатараў аблічыты.

Але мудрая багіня гісторыя Кліа гэтым прысудам з Паўнёвой Карэй так і гаворыць: “Маючи вушы ды пачуе, маючи вочы ды пабачы, маючи хоць трошкі розуму ды падумае”.

А думаць ёсьць пра што.

Дыктатара Італіі Мусаліні расстралілі і падвесілі за ногі на плошчы. Пасля Мусаліні Італія атрымала нестабільнасць у грамадзстве, эпідэмыі, вененія базы іншых дзяржаў, недавер да ўраду і г.д.

Дыктатар Румыніі Чаушеску

“ВЕРТЫКАЛЬ” І УНС

Вы ведаеце, што гэта за абрэвіятура - УНС (ня бlyтайце ні ў якім разе з УНА-УНСА!)? Гэта “Усебеларускі народны сход”, які Адміністрацыя Прэзідэнта рыхтуе на 19 кастрычніка. УНС павінен “единодушно” падтрымаць прэзідэнцкі проеккт Канстытуцыі.

“Вертыкаль” атрымала загад распачаць прапагандысцкую акцыю.

Праўда, складаеца ўражанье, што абласное ды гарадзкое начальства пакуль на вельмі съпяшаеца з выкананнем. Нічога не чуваецца пра сходы па вылуччынай дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу, аблеркаваны кандыдатуру.

Маўчаць на гэтых конт афіцыйныя

газеты. Пакуль ўсё аблежавалася тым, што ў аблыванкі стварылі камітэт на чале з намеснікам кіраўніка абласной “вертыкаль” М. Калацэем.

Відаць, і нашое начальства цягне час. Чакае, што ж вырашыцца ў Менску на сесіі Вярхоўнага Савету. Чыя восьмі? Вось тады і “вертыкаль” скажа сваё слова.

Р.АНТАНОЎСКИ.

Чон Да Хван прыгавораны да “вышки” за арганізацыю дзяржавайнага перавароту і за

Канстытуцыі.

Кожны жыхар Беларусі бачыць, як

шыкоўна жыве лукашэнкія атакі, так

званая лукашэнкія каманда, і,

параўноўваючы магымасці, задумваеца: “А

на якія шышы? Я ж жабрак... Значыць...”

І кожны навольні думае: “Крадуць!”

Чон Да Хван прыгавораны да “вышки” за

арганізацыю дзяржавайнага перавароту і за

Канстытуцыі.

6 – 12 верасня 1996 г.

ГРАМАДЗТВА

ПРЭЗІДЕНТ ДБАЕ ПРА ЎСІХ РАЗАМ І ПРА КОЖНАГА ПААСОБКУ

Напярэдзенні рэферэндуму
Прэзідэнт Беларусі выдаўшэраг сівых
указаў, якія павінны, на думку
кірауніцтва, забясьпечыць падтрымку
розных слæёў насељніцтва.

Так, указам N 344 ад 30 жніўня ён
пастанавіў, што кіраунікі
прадпрыемстваў, незалежна ад формы
уласнасьці, павінны лагасіць
запазычанасць па зарплате да 20
кастрычніка. Тых, хто ня здолее
выкананаць патрабаванье, Прэзідэнт
абяцае звольніц. Самае съмешнае, што
пасля эгата ўказу грошай на
прадпрыемствах не прыбавіцца. І дзе іх
шукать дырэктару "усіх форм
уласнасьці"? Другім асноўным
неплацельшчыкам зьяўляюца
бюджэтныя ўстановы. Даёны возмуць
гроши, калі прадпрыемствы замест

падатка выплацяць заробкі? Што
тычыцца прыватных гаспадароў, то яны
выплату заробкі не затрымліваюць і без
Прэзідэнта.

Сёння па Гарадзенчыншне
запазычанасць пракаўным складае па
сельскай гаспадарцы 62 млрд.рублёў, па
прамысловасці - 12, па будаўніцтве - 2
мільярды. Пра якія "розныя формы
уласнасьці" ідзе гаворка, калі ўсе
вінаватыя - дзяржавныя прадпрыемствы
(калгасы таксама)?

Сэнс 344-га ўказу, такім чынам,
пераклассіці віну на дырэктароў, якія
нібыта "мешаюць" своечасова плаціць
заробкі.

Наступны, 345-ы ўказ, забараняе
падыскальцу цены на хлеб, малако,
тавары для дзяцей і на камбіком да
канца 1996 году. Цяпер падыскальцу цены

забараняецца, а чаму раней было
можна? Зноў вінаватыя нейкія
невядомыя "зламысьнікі", павышаюць,
бач ты, цены і павышаюць! Прэзідэнт ужо
неаднаразова вяртаў цены, спыняў рост
курсу даляра. Вынік адзін - цены расылі,
растуць і расыці будуть.

Указам N 343 А.Лукашэнка
заснаваў 45 прэзідэнцкіх стыпендый
студэнтам. Памер стыпендый - 4
мінімальная заробка. Можна
спрагнаваць, што гэтая 45 студэнтаў
ніякіх пойдуть на мітынгі апазіціі. Хаця
студэнты - народ няўстойлівы...

У бліжэйшы час трэба чакаць новых
указаў, у якіх рабочым перададуть
станкі, настаўнікам - парты, а маракам -
ваду. Пасля рэферэндуму ўсё стане на
свое месцы.

Міхась КАПЯЛЮШ.

ЗАПАВЕДНІКАМ БЕЛАРУСІ ПАГРАЖАЕ НЕБЯСЬПЕКА ЗЬНІКНЕНЬНЯ

**Цяперашнюю агульную сітуацыю ў Беларусі можна назваць застоем, які
назіраецца ва ўсіх сферах жыцця краіны, у тым ліку і ў дзяялінцы аховы
природы ў запаведніцкай справы.**

З пачаткам "пераходу" у гэтай
сферы адбываіся вялікія змены й
паляпашыні. Замест партыйных
функциянеру на кіруючыя становішчы ў
запаведніках і адпаведных міністэрствах
былі накіраваныя сапраўдныя
съпеціялісты: лесаводы, біёлагі, эколагі.
Скончыліся зынішчаючыя ўсё жывое
"царскія паліванні". Дзяржавайная
запаведна-паляўнічая гаспадарка
"Белавежская Пушча" стала
Нацыянальным паркам, які атрымаў
статус UNESCO "Біясферны запаведнік"
і які быў занесены ў ліст аб'ектаў
"Сусветнай спадчыны".

Прыход да ўлады А.Лукашэнкі
перакрэслі ўсе дасягненні гэтага і
іншых беларускіх запаведнікаў. Усе яны
перайшлі пад апеку съпеціяльнай
сторонага Упраўлення справамі
Прэзідэнта.

Былі зънятые з кіруючых
становішчаў съпеціялісты ў міністэрствах і
запаведніках. На іх месца
пастаўленыя быўшыя старшыні калгасаў.

"Прыпяцкі ландшафтна-
гідралагічны запаведнік" ператварыўся
апошнім часам у вялікую аграрную
жывёлагадоучую гаспадарку, з
дапамогай якой Адміністрацыя
Прэзідэнта займаецца камерцыйяй. Тут
пакоранымі тэмпамі сякую сасновы лес
і каштоўнейшыя ў Еўропе дубровы, для
аховы якіх калісьці, у 1969 годзе, і быў
заснаваны гэты разерват. Тое ж самае
адбываецца і ў Нацыянальным парку
"Белавежская Пушча". Шырока вядомая

несамавітая гісторыя пра драўляныя
стокі для шахт, якія Адміністрацыя
Прэзідэнта зьбіралася прадаць Украіне.
Указ зверху - і ў нашых запаведніках
была съсечаная вялікая колькасць
ценных дрэваў. Для інфармацыі, гэтыя
стокі пасля так і згнілі ў лесе, бо
"залаамалі" такую цану, што іх ніхто не
купіў.

Апрача загатоўкі сельскагаспадарчай
прадукцыі і дрэва, Адміністрацыя
Прэзідэнта "спускае" заказы на загатоўку
дзічыны, грыбоў, ягадаў, меду, лекарскіх
трав для сваіх рэстаранаў і бараў, якіх
зарас ужо цэлая сетка ў Менску. На

адным навукова-практычным
паседжанні з боку новага кіраўніцтва
прагучалі і дадаваць гэтым
дзеянням: ўсё роўна, маўляў, ўсё гэта
зынікі, бо місцовых людзей пазыбраюць.
Замест выконананых сваіх прафесійных
абязважак ляснікі, егеры, навуковыя
працоўнікі зараз робяць гроши для
Адміністрацыі, а самі не атрымліваюць
заработную плату месяцамі.

Незразумелы ўпор робіцца на
атрыманне прыбылку ад паліванья ў
запаведніках замежных паліўнічых. Гэта
прыводзіць да масавага адстрэлу
аленяў, кабаноў, вайкоў, якіх застаецца
усё менш і менш. У канцы ж канцоў у
Рэспубліцы ёсьць розныя звычайнія
лясных гаспадарок, паліўнічых заказальнікі
і г.д., якія былі заснаваны для такіх
мэтай. Замест пашырэння плошчы
запаведных лясоў, назіраюць далучэнчыне
іх да сельскагаспадарчых угоддзяў і

распродажаў ўнікальных лясных масіваў,
балот, азёр, дзікай фаўны і флоры
роздым камерцыйным структурам. Цяпер
нават прыгожая гасцініца ў "Белавежскай пушчы" ператварылася
амаль што ў публічны дом.

Усе новыя заканадаўчыя
паларажэнні аб запаведніках, па якіх
ажыццяўляецца іх кіраванье і
функциянаванье, Адміністрацыя
Прэзідэнта завуявалі падагнала пад
"Закон аб асабліва ахоўных тэрыторіях",
каб узаконіці свае злачынныя,
рабаўніцкія дзеянні.

На маю думку, мэтай гэтых
мерапрыемстваў ёсьць атрыманье
прыбылку, які ідзе чыноўнікам з
Адміністрацыі Прэзідэнта. Атрыманая
валюта добра выдаткована падагнала пад
бескарыйскія закупы і пaeздki за мяжу.
Туды ж ідуць і гроши ад міжнародных
навуковых праектаў, якімі зараз чамусы
таксама распрацоўваюцца Прэзідэнт.

Вось так рабеўца і нішчыца
прырода запаведніка Адміністрацыя
нашага "усенародна абраңага
прэзідэнта". Пры навуковых візітах
экспертаў-еколагаў з розных
міжнародных арганізацій хаваюцца ад
іх вачей злачынствы, учыненых ў
запаведніках. Гарэлкі дадарункамі
стараюцца купіць іх маўчаныне. Можна
сабе ўявіць, да якога рэзанансу ў сувеце
можа прывесці пазабуйнеленне
запаведніка аднаго з статусаў за
невыкананье міжнародных
прыродаахоўных патрабаваньняў!

Ва ўсім вінаваты непрафесіяналізм,
і таму нас яшчэ чакае шмат проблемай.
Усё гэта адбываецца, як у вядомай
прымайцы - "З гразі - да ў кнзі". Усім
людзям трэба заемацца сваімі справамі:
лесаводу - ахоўваць і вырошчваць лес,
навукоўцу - вывучаць, настаўніку -
вучыць, селяніну - вырошчваць хлеб...
Тады і будзе толк.

Язэп ГРАЦЭУСКИ,
эколог, НП "Белавежская Пушча".

І З АТРУТЫ КАРЫСЬЦЬ...

Звыш 34 мільярдаў рублёў запланавана да канца году выдаткаў у Горадні
на ахову прыроды. Згодна з зацверджанай нядыўна гарыканкамам съметай, 280
мільяноў пойдзе на ліквідацыю звалак съмецця ў раёнах горада, 100 мільёнаў - на
ацыстку парка імя Жылібера, 432 - на азеляненне горада. Яшчэ 250 мільёнаў - на
сродкі пазабюджэтнага фонду аховы прыроды атрымае да канца году зааларк.

В.ДРЭМА.

СЪВЕЖЫ ХЛЕБ НЕ ХВАРЭ

Жніва яны могуць заразіць зерне. Пры
нагрэве да 80 градусаў бактэрый пінц,
але застаюцца іх споры. Яны няшкодныя
для здароўя людзей, але пры
доўгатэрміновым захоўванні белага
хлеба са спораў могуць адрадзіцца
бактэріі і выклікаць "бульбянную
хваробу". Менавіта яна і пусе хлеб.

Атрымліваецца, што пекары не
вінаваты. Але што рабіць людзям?

У лабараторыі хлебазавода
растлумачылі, што пазыбенгніц
узынкненія "бульбянной хваробы" у

хатніх умовах даволі проста. Для гэтага
кантейнер, у якім захоўваецца хлеб,
трэба праціраць анучай, змочанай
воцатам. Пажадана (у выпадку
захоўвання хлеба ў поліэтиленавых
пакетах - неабходна) разразць бохан на
палову. Але лепш за ўсё спажываць
свежы хлеб і захоўваць яго на больш
сутак.

Хлебазавод рабіць ўсё магчымае,
каб забяспечыць гарадзенцаў съвежым
хлебам. Адчыненія крамы ў мікрараёне Дзевятёўка. Але гэта ў выпадку, калі ў кнізе
працікае зноў

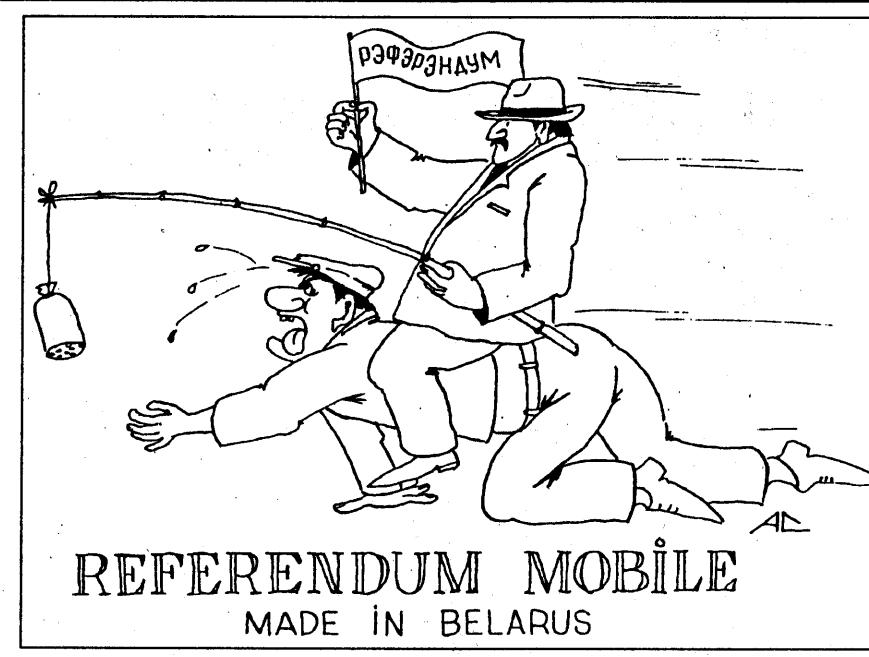
А з грашымі ўзынікаюць проблемы.
Ня ўсе гандлёўцы падтрымлююць
захоўванне хлеба ў пакетах.
Хлеб. "Должники" завінавацілі
хлебазаводу 2 мільярды рублёў.

Дз.КІСЕЛЬ.

ХОЧАШ ЗАЙГРАЦЬ - ЗАПЛАЦІ ПАДАТАК

Менавіта так выглядае справа з музыкамі, якія граюць на вяселі ў пахаваны. Днімі супрацоўнікі лідзкай падатковай інспекцыі правялі рэйд на гарадzkіх
вяселлях. Улоў быў невялікі. Большая частка музыкаў мела ліцензіі, але некалькі
чалавек ўсё ж мусілі пісаць тлумачальныя запіскі і могуць атрымаць, на першы раз,
штраф ад 2 да 10 мінімальных заробкаў. Да ведама будучых маладажонаў: ліцензія
павінна мец таксама фатографы і шафёры, якія абслугуваюць вясельле.

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

REFERENDUM MOBILE MADE IN BELARUS

МАЎЧАНЬНЕ “ЗАЛАТОГА” ПЯРА

8 верасня - Міжнародны дзень салідарнасці журналістаў. У гэты дзень
фашисты павесілі чэшскага журналіста Юліуса Фучыка. Гэтае съвята было
вялікай пашанай у белым камуністычным лагеры, хаця ніякі камуністам (у
нашым разуменіні) Ю.Фучык быў. Азара, страсаючыя стомленых ногпогіл
мінулага, наш брат-журналіст, падобна, гатовы забыцца і на гэтае съвята.

Забыцца на салідарнасць

А звязка Асінскі - Якубовіч?

Кернога - Дубовік? А "сарамліва"
маўчаныне пра закрыцьё "Беларускай
маладзёжнай", пра адміністрацыйныя
зьдзекі над газетай "Свабода", "Радыё
101.2"...

Міжвалі ўспамінаеца анекдот:
"Калі прыйшлі "брацы" ў яўрэя, дык я
маўчай, бо я ня быў ў яўрэем. Калі
арыштавалі ворагаў народу, я таксама
маўчай, бо я ня быў ворагам народу.

Калі на досьвіт апошнім забралі
мяне, то наўкола была цішыня...

Маўчаныне - золата?

Ня ўсё, дзякую нябесам, у нас
чорнае. Салідарнасць у наших шэршах
ёсьць. А ні наша, а ні ўсё сусветная
журналістыка ня ведае выпадку, каб
редактар якой-небудзь газеты спрабаваў
ноччу падпальці рэдакцыю канкуранта,
як гэта спрасі і побач робіць уладальнікі
камерцыйных шапікаў. Запалкамі мы не
карыстаемся. Пёрамі, дарчы, таксама.
Уколы ў ад

6 – 12 верасня 1996 г.

9, ПАНЯДЗЕЛАК**Белорусское телевидение**

- 7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономист.
8.00 "Матерь человеческая". Д/ф.
8.30 "Свистать всех нахер!" Х/ф.
9.40 Финансовое время.
10.00 Темная комната.
15.00 Новости.
15.10 "Олимптер".
15.40 ТВ — школе.
16.00 Студия "Окно".
16.35 На добрый лад.
16.50 Параграф.
17.20 "Познай себя".
17.50 Музыкальный антракт.
18.00 Финансовое время.
18.25 Экономист.
18.35 MTV.
18.50 Новости.
19.05 "Крок".
19.35 "Это мы не проходили...".
19.50 Белорусский дом.
20.15 "Зеркало".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панorama.
21.45 Спортивный телеканал.
22.05 Фильмотека. "Девять дней одного года".
23.50 Кубок Европы по греко-римской борьбе.

ОРТ

- 17.00 Новости.
17.20 "Новая жертва".
18.10 Час пик.
18.35 Угадай мелодию.
19.00 "Если..."
19.45 Спокойной ночи, малышы!
20.00 Время.
20.40 "Багз — электронные жучки". Уловка.
21.45 Матадор.
22.40 Кубок мира "Мастер-ралли-96".
22.55 Новости.
23.05 "Линия кино". Фильм "Счастливые дни".

Канал "Россия"

- 6.00 Утренний экспресс.
6.35 "Мак и Матти".
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
7.20 Утренний экспресс-2.

- 7.50 Время деловых людей.
8.00 Сам себе режиссер.
8.30 "Дорогая редакция..."
9.00 "Санта-Барбара". Х/ф.
9.50 Товары — почтой.

- 10.20 "Место встречи изменить нельзя". Х/ф. с. 1.
16.20 "Кто во что горазд".
16.30 "Челленджерс".
17.00 Зависит от тебя.
17.15 Ваш партнер.
17.30 Л-клуб.

- 18.15 Момент истины.
19.30 "Санта-Барбара". Х/ф.
20.25 Джентльмен-шоу.
21.00 Погода на завтра.

- 21.00 Хоккей. Кубок мира. Полуфинал.
23.20 Товары — почтой.
23.30 Со скростью звука.

Санкт-Петербург

- 11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 22.15, 23.50 Информ ТВ.
12.10 "Первая любовь".
13.00 Срок ответа — сегодня.
13.30 Советы садоводам.

- 13.40, 20.40 Телеслужба безопасности.
14.10 "Жизнь Клима Самгина". С. 4.

- 15.20 "Парад парадов".
16.10 Международное обозрение.
16.35 "Философия по филу".

- 17.00 Стиль жизни.
17.05 "Солти".
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.

- 19.20 "Первая любовь".
20.10 Чемпионат России по кольцевым автогонкам.
20.55 Спортивное обозрение.

- 21.05 "Жизнь Клима Самгина". С. 4.
22.30 "Исторические расследования".
23.10 "Телекомпакт".

IV канал, НТВ

- 6.00 Анонс недели.
6.10 "Большой человек".
7.00 Д/ф "Вспомним те годы, 1963".

- 7.45 Х/ф "Демидровы".
10.15 Лучшие цирки мира.
11.15 Мир кино. Х/ф

10, АЎТОРАК**Белорусское телевидение**

- 7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономист.
8.00 Новости.
8.15 "Это мы не проходили...".
8.30 Бездельник.
9.00 ТВ — школе.
9.20 "Остров сокровищ".
Мульфильм.
10.10 "Дежурная аптека".
11.10 Турабектив.
15.00 Новости.
15.15 "Флиппер".
15.40 ТВ — школе.
16.20 Все про все.
16.45 Чернобыль: проблемы и решения.
17.20 Уроки Н.Новохоловой.
17.50 Музыкальный антракт.
18.00 "Новогрудок. Читая Мицкевича".
18.15 Будьте здоровы.
18.25 Экономист.
18.35 MTV.
18.50 Новости.
19.05 "Дежурная аптека".
20.05 "Острый угол".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панorama.
21.55 Хроника жатвы-96.
22.15 Х/ф "Какая чудная игра".
23.55 Республиканские соревнования по городскому спорту на призы Белорусского телевидения.

Польша-1

- 07.00 Кофе или чай?
08.45 Музыкальная программа.
09.00 "Нет лучше, чем дома". Сериал пр-ва Австралии.
09.25 Новости.
10.20 "Гостище".
17.50 Дневник Принеманья
18.10 По существу.
18.25 Анонс программы "От души и для души".
18.30 Ответственные лица информируют. Вопросы государственной и кооперативной торговли.

ОРТ

- 11.00 Новости.
11.10 "Мы и рынок".
11.50 "Станислав Хитров. Чтобы помнили..."
12.30 "Последний лепесток". Мульфильм.
13.00 "Четыре танкиста и собака".
14.00 Новости.
14.20 "Рыцарь Отважное Сердце".
14.45 Кварьете "Веселая кампания".
15.05 Мультидоллия.
15.10 Волшебный мир, или Синема.
16.05 До шестнадцати и старше.
16.30 "Вокруг света".
17.00 Новости.
17.20 "Новая жертва".
18.10 Час пик.
18.35 Угадай мелодию.
19.00 Тема.
19.45 Спокойной ночи, малышы!
20.00 Время.
20.40 Фильм "Жестокость".
22.25 Кубок мира "Мастер-ралли-96".
22.40 Новости.
22.50 Музыкальная программа "50 X 50".
23.40 "Мироп, Новицкий и другие".

Канал "Россия"

- 6.00 Утренний экспресс.
6.35 "Мак и Матти".
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
7.20 Утренний экспресс-2.

- 7.50 Время деловых людей.
8.00 Джентльмен-шоу.
8.30 "Дорогая редакция..."
9.00 "Санта-Барбара". Х/ф.
9.50 Товары — почтой.

- 10.20 "Место встречи изменить нельзя". Х/ф. с. 1.
16.20 "Кто во что горазд".
16.30 "Челленджерс".
17.00 Зависит от тебя.
17.15 Ваш партнер.
17.30 Л-клуб.

- 18.15 Монета.
19.30 Спортивный журнал.
19.60 Мульти сериал.
19.65 Академия здоровья.
19.70 Местная программа.

- 19.30 Советы садоводам.
19.40, 20.40 Телеслужба безопасности.
19.90 Панorama.
20.40 Большой фестиваль.

- 20.45 Рек-тайм.
22.30 Товары — почтой.
23.30 Звуковая дорожка.

Санкт-Петербург

- 11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 22.15, 23.50 Информ ТВ.
12.10 "Первая любовь".
13.00 Срок ответа — сегодня.

- 13.30 Советы садоводам.
13.40, 20.40 Телеслужба безопасности.
14.10 "Жизнь Клима Самгина". С. 5.

- 15.15 "Телекомпакт".
16.10 "Папа, мама и я — спортивная семья".
16.35 "Философия по филу".

- 17.00 Стиль жизни.
17.05 Детское ТВ.
17.35 Показывает ЛОТ.

- 18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.20 "Первая любовь".
20.10 Тольятти — город молодых.

- 20.55 Спортивное обозрение.
00.00 Окна.
00.40 Музыкальная программа.

- 01.25 Панorama.
01.35, 30 лет театру.
02.05 "Наполеон". Фильм МХЛ.

11, СЕРАДА**Белорусское телевидение**

- 6.00, 13.00 Сегодня.
6.20 Х/ф "Чудесные годы".
6.45 "Большой человек".
7.35 Х/ф "Мебиус".
8.55 Д/ф "Вспомним те годы, 1964".
9.40 Х/ф "Все они смеялись".
11.30 Фестиваль мини-сериалов. "Мельницы богов".

- 12.15 Автогонки "Индикатор".
14.50 Миниат. Р.
9.00 ТВ — школе.

- 9.30 "Остров сокровищ. Сокровища капитана Флинта". Мульфильм.

- 10.30 Компьютерный полигон.
10.50 "Дежурная аптека".
11.50 Видимо — невидимо.

- 15.00 Новости.
15.15 "Флиппер".
15.40 Мульти фильм.

- 16.10 ВГИК. Горизонты кино и видео.
16.40 Новости.

- 17.00 Д/ф "Дикая природа: борьба за выживание".
17.30 Женские истории. "Мисс Роз Уайт".
18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.

- 18.35 Герой дня.
19.00 Футбол. Кубок УЕФА.

- 21.35 Фестиваль мини-сериалов. "Мельницы богов".
22.30 Борьба в доме.

- 23.50 Музыкальный антракт.
24.00 Концертный сезон.

- 24.35 MTV.

- 18.50 Новости.
19.05 "Дежурная аптека".
20.05 "Кто это?"

- 20.40 Супергол.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панorama.

- 21.55 Авто-парк.
22.30 Большой ринг.
23.50 Меломания. Дэвид Боуи.

- X/ф. С. 1.

- 23.05 Королевская охота.
23.45 Мотоспорт.

- Супербайк. Чемпионат мира-96.

- 0.15 Новости.
ГРОДНО:

- 17.50 Телекабинет власти. Председатель облисполкома А.Дубко. (прямой эфир)

- 20.10 "Кока-кола" поздравляет своих призеров

Польша-1

- 07.00 Кофе или чай?

- 08.45 Музыкальная программа.

- 09.00 "Нет лучше, чем дома". Сериал пр-ва Австралии.

- 09.30 Новости.
10.25 Экономист.

- 11.30 MTV.

- 18.50 Новости.
19.05 "Дежурная аптека".
20.05 "Кто это?"

- 20.40 Супергол.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панorama.

- 21.55 Авто-парк.
22.30 Большой ринг.
23.50 Меломания. Дэвид Боуи.

- X/ф. С. 1.

- 23.05 Королевская охота.
23.45 Мотоспорт.

- Супербайк. Чемпионат мира-96.

- 0.15 Новости.
ПОЛЬША-1

- 07.00 Кофе или чай?

- 08.45 Музыкальная программа.

- 09.00 "Нет лучше, чем дома". Сериал пр-ва Австралии.

- 09.30 Новости.
10.25 Экономист.

- 11.30 MTV.

- 18.50 Новости.
19.05 "Дежурная аптека".
20.05 "Кто это?"

- 20.40 Супергол.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панorama.

- 21.55 Авто-парк.
22.30 Большой ринг.
23.50 Меломания. Дэвид Боуи.

- X/ф. С. 1.

- 23.05 Королевская охота.
23.

6 – 12 верасьня 1996 г.

5

13, ПЯТНІЦА

Беларуское телевидение

- 7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономист.
8.00 Новости.
8.15 "Еще не вечер..."
8.30 "Охраняется государством", "Вукса". Д/ф.
9.00 ТВ — школе.
9.15 "Дежурная аптека".
10.15 Зеркало.
15.00 Новости.
15.15 "Филипп".
15.45 "Шла собака по роялю". X/ф.
16.50 Родовод.
17.20 Концерт.
17.50 Музыкальный антракт.
18.00 Родное слово.
18.25 Экономист.
18.35 МТВ.
18.50 Новости.
19.05 "Дежурная аптека".
20.05 Международный курьер. "Онассис".
20.40 Колыбельная.

- Филу".
17.00 Стиль жизни.
17.05 "Солти".
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.20 "Первая любовь".
20.10 Без названия.
20.55 Спортивное обозрение.
21.05 "Жизнь Клима Самгина". С. 8.
22.30 Роман с героями.
22.55 Детектив на телекране. "Отарева, 6".
IV канал, НТВ
17.00 Д/ф "Дикая природа: борьба за жизнь".
17.30 Футбольный клуб.
18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.
18.35 Герой дня.
19.00 "Бриллиантовая рука". X/ф.
20.40 Доктор Угол.
21.35 Фестиваль мини- сериалов. "Онассис".
22.30 Времечко.

ПКФ "ЯХОНТ" реализует

Олифа "Оксоль" - 15300 р/кг.
Олифа "Композиционная" - 14400 р/кг.
Карбид (пр-во Темиртау, 125 кг) - 1365000 р/бочка.
Клей ПВА - 300000 р/кг.

Электроды МР д.3, д.4 - 17100 р/кг.
Стеклопластик, теплоизоляцию, технические масла, сольвент.

Тел. 45-45-57.

- 21.00 Панorama.
21.55 Музыкальный антракт.
22.05 "В руках правосудия". С. 3.
23.00 "12, или На ночь глядя".
23.20 Акколада.
23.50 Мультфильмы для взрослых.
0.05 Новости.
ГРОДНО:
17.20 "Гардніца".
18.00 Ко дню работников леса.
18.15 Только по пятницам
21.55 Дневник Принеманья

ОРТ

- 8.00 Новости.
8.15 "Новая жертва".
9.10 "Один на один".
9.50 Смак.
10.10 "Ослик-огородник".
Мультфильм.
10.25 Пока все дома.
11.00 Новости.
11.10 "О пятнице до пятницы".
11.55 "Четыре танкиста и собака".
14.00 Новости.
14.20 "Клад на пустыне", "Самый ученичный зайд".
Мультфильмы.
14.45 Квартира "Веселая кампания".
14.55 До-мисль.
15.10 Тет-а-тет.
15.40 "Элан и ребята".
16.05 "О Чике и друзьях детства".
16.30 "Вокруг света".
17.00 Новости.
17.20 "Новая жертва".
18.15 Человек и закон.
18.45 Пое чудес.
19.45 Спокойной ночи, малышы.
20.00 Время.
20.40 Серали "Секс и женатый детектив".
22.25 Взгляд.
23.10 Кубок мира "Мастер-ралли-96".
23.25 Новости.
23.35 Ночной кинозал. "Напролом".

Канал "Россия"

- 6.00 Утренний экспресс.
6.35 "Мак и Матти".
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
7.20 Утренний экспресс-2.
7.50 Время деловых новостей.
8.00 Процесс простого.
8.30 "Дорогая редакция..."
9.00 "Санта-Барбара". X/ф.
9.50 Товары — почтой.
10.20 Торговый дом "Ле Монти".
10.35 "Место встречи изменить нельзя". С. 4.
16.20 "Кто во что горазд".
16.30 "Челленджеры".
17.00 Империи игр.
17.50 Технодром им. И.П.Кулибина.
18.00 Вертикаль.
18.25 Бесконечное путешествие.
19.30 "Санта-Барбара". X/ф.
20.25 Сам себе режиссер.
21.00 Погода на завтра.
21.05 Хоккей. Кубок мира. Финан.
23.20 Товары — почтой.
23.30 "Киножж-96".
23.40 "Пинист". X/ф.

Санкт-Петербург

- 11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.10, 0.15 Информ ТВ.
12.10 "Первая любовь".
13.00 Срок ответа — сегодня.
13.30 Советы садоводам.
13.40, 20.40 Телеслужба безопасности.
14.10 "Жизнь Клима Самгина". С. 8.
15.15 День св. Благоверного князя Александра Невского.
16.10 "Наобум".
16.35 "Философия по

14, СУБОТА

Беларуское телевидение

- 8.00 Новости.
8.15 "Созвучие".
8.45 "Судьба моя и надежда".
9.15 Здоровье.
9.45 Уроки Н.Новохиловой.
10.15 Все про все.
10.40 "Ерапаш".
11.00 Многоголосие.
11.35 Мир природы и увлечений.
12.25 Творцы.
13.00 "Европейская вдвдцатка MTV".
13.45 Телевизионный Дом кино.
14.40 Коллаж.
15.10 Измерение.
15.45 "Триумф человеческого духа".
16.15 "Золотая лира".
17.00 Галерея.
17.30 По вашим просьбам. X/ф "Избранные".
19.45 Международный поэтический вечер в Доме литератора.
20.45 Колыбельная.
21.00 Новости.
21.45 "В руках правосудия".
23.45 Видимо-невидимо.
0.45 Темная комната.

ОРТ

- 7.00 "Ерапаш".
7.10 Фильм "Роман и Франческа".
8.45 Домашняя библиотека.
9.00 Новости.
9.10 Слово пастыря.
9.30 Не зевай.
10.00 Утренняя почта.
10.35 Смак.
10.55 Премьера. "В о з в р а щ е н и е Третъяковки".
11.30 "Далеко, далеко на юге". Мультфильм.
11.40 Под знаком "Пи".
12.10 Фильм "Три товарища".
13.30 Америка с М.Таратутой.
14.00 Новости.
14.20 Сериал "Возвращение на остров сокровищ".
15.15 Мультфильмы нашего детства. "Поди туда не знаю куда".
16.10 "Колосо истории".
17.00 Новости.
17.20 В мире животных.
17.55 "Ерапаш".
18.10 "Золотая серия", "Белое солнце пустыни".
19.45 Спокойной ночи, малыши.
20.00 Время.
20.40 "Вьетнам. До возвращения".
21.40 Брайн ринг.
22.25 Кубок мира "Мастер-ралли-96".
22.40 Коллекция Первого канала. "Неприятности с Гарри".
Канал "Россия"
7.00 "Искра божия".
Д/ф.
7.40 "Маугли".
8.00 "Мак и Матти".
8.20 По вашим письмам.
8.50 Товары — почтой.
9.05 На V Международном фестивале искусств "Славянский базар".
10.00 Вести в одиннадцать.
10.15 Ваш партнер.
10.30 Доброе утро.
10.55 21-й кабинет.
11.20 Мультфильм.
11.30 Анонимные собеседники.
12.00 "Поэт в России — больше, чем поэт".
12.25 Премьера.
13.00, 19.00, 23.40 Вести.
13.20 "Грехи".
14.10 Ничего, кроме...
14.25 Де факто.
14.50 Мультфильм.
15.00 Разговор с фотографиями.
15.30 Своя игра.
16.00 Диалоги о животных.
16.30 Эх, дороги!
17.00 Репортаж.
17.15 Футбол без границ.
17.45 "У всех на устах".
18.00 "Королева Марго". С. 3.
19.30 Субботний вечер с Татьяной Шмыгой.
21.00 Погода на завтра.
21.05 Совершенно секретно.
22.00 "Ред рок вест", X/ф.
23.50 Программа "A".
Польша-2

Польша-2

- 0.30 "Глаз за глаз". Фильм пр-ва США.
0.31 Художественный фильм.
0.30 "Пост в России — больше, чем поэт".
0.35 "Глаз за глаз".
0.36 "Мак и Матти".
0.37 Пилигрим.
0.38 Устами младенца.
0.39 Присяга.
1.00 Вести в одиннадцать.
1.05 Русское лото.
1.05 Вас приглашает фирма "Савва".
1.10 Человек на Земле.
1.10 Книжная лавка.
1.20 Театр моей памяти".
1.25 Премьера.
1.30 Местная программа.
1.35 "Грехи".
1.40 Ничего, кроме...
1.45 Карабок по-русски.
1.50 Приветствие.
1.55 "Мак и Матти".
1.60 Репортаж.
1.65 Волшебный мир Диснея.
1.70 "Королева Марго". С. 4.
1.75 Упорядочение мира.
1.80 Музыкальная программа.
1.85 Сатирическая программа.
1.90 Телетурнир.
1.95 "25 клеток в секунду".
Сериал пр-ва Польши.
1.70 Большая игра.
1.75 Безопасные каникулы.
1.80 Спортивная студия.
1.90 Панорама.
1.95 Местная программа.
1.95 Телетурнир.
2.00 События недели.
2.05 Сумасшедшие цифры.
2.10 Спортивная студия.
2.20 Слово на воскресенье.
2.24 Развлекательная программа.
2.25 Выборы в Боснию.
2.25 "Луна, Лакотов".
Фильм пр-ва США.
0.01 Панорама.
0.10 Спортивная программа.
0.10 Рок-информатор.

15, НЯДЗЕЛЯ

Беларуское телевидение

- 8.00 "Садко". X/ф.
9.25 "Конон".
9.50 Лучшие хиты MTV.
10.20 Вершина мира.
10.40 "Все нормально, мама!"
11.10 Трубобъекты.
11.30 "Цирк мира".
12.45 Студия "Окно".
13.00 "Все мы родом из детства".
13.50 Сельчане.
14.20 Вершина мира.
14.45 "Война в воздухе". С. 4.

IV канал, НТВ

- 17.00 "Горец".
17.30 Дог-шоу "Я и моя собака".
18.00, 21.00 Сегодня.
18.30 "Цели: Куба". Д/ф.
19.00 "Онассис".
20.00 Намедни.
20.45 Кукумы.
21.35 X/ф "Люди-кошки".
23.40 Третий глаз.
0.25 Ночной канал. "Плейбой".
Польша-1

- 0.80 Экологическая программа.
0.85 Из Польши.
0.90 Все об огороде.
0.90 Агрополис.
0.94 Программа для детей.
1.13 Фамилии фабрикантов.
1.20 Документальный фильм.
1.23 Репортаж.
1.30 Новости.
1.31 Документальный фильм.
1.35 Мультфильм у. Диснея.
1.40 Мультифильмы у. М. Крылова.
1.45 Пастер вчера и сегодня". Д/ф.
1.55 Новости-ТВ.
21.10 Ток-шоу "Карамболь".
21.45 Фильм "Апокалипсис сегодня".
0.20 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Неман" (Гродно) — "Динамо" (Минск). Т. 2

- ГРОДНО:
0.20 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Неман" (Гродно) — "Динамо" (Минск).
Польша-2

- 0.80 Сельское хозяйство в мире.
0.85 Народная культура.
0.85 Тележурнал.
0.90 Ароглиння-96.
0.91 Киноуро.
0.93 Ликвидатор.
0.94 Телеустро.
10.00 "Дорога в Авионе".
Сериал пр-ва Канады.
11.00 В старом кино.
12.20 "Клан корванцев".
Сериал пр-ва США.
12.45 Концерт.
13.00 Трансляция из Ватикана.
13.20 Мир людей.
14.00 Новости.
14.10 Неделя.
14.40 Тележурнал.
15.00 "Погода для богатых".
Сериал пр-ва США.
15.55 Животные мира.
16.25 Тележурнал.
16.35 Публицистическая программа.
17.05 "Ерапаш".
17.25 Счастливый случай.
18.10 Клуб "Белый попугай".
19.00 Время.
19.40 X/ф "Стрепок".
21.30 Футбольное обозрение.
22.00 Кубок мира "Мастер-ралли-96".
22.15 Новости.
22.25 Фильм "Всадник без головы".

- Канал "Россия"
6.00 Хоккей. Кубок мира. Финан.
6.05 "Мак и Матти".
6.30 Пилигрим.
9.00 Устами младенца.
9.30 Присяга.
10.00 Вести в одиннадцать.
10.15 Книжная лавка.
12.00 Театр моей памяти".
12.25 Премьера.
13.00, 23.45 Вести.
13.20 "Грехи".
14.10 Ничего, кроме...
14.25 Карабок по-русски.
0.90 Приветствие.
1.00 Человек на Земле.
1.10 Книжная лавка.
1.20 Театр моей памяти".
1.25 Премьера.
1.30 Местная программа.
1.35 "Грехи".
1.40 Отчизна.
1.45 Страна.
1.50 Стартом.
1.55 "Зорны шлях".
1.60 "Дынакапола".
1.65 "Бані Хін-шоу".
1.70 Дзялкуньі сатырыкі краіны.
1.75 Клуб "Польсату".
1.78 "Справа Крамера".
1.80 "Білікі".
1.85 "Зорны шлях".
1.90 "Хатнія дапамога".
1.95 "Дынакапола".
1.98 "Віхуры вайны".
2.00 "Адукацыя Рыты".
2.02 "Навіны".
2.05 "Сонат".
ПОЛОНИЯ 1

- 7.00 Сельское хозяйство в мире.
7.15 Смакалкі і раскоша.
9.30 Мода.
10.30 Кліп Кляп.
12.30 "Чарадзейка з Месяца". Серыял.
21.00 "Акіян". Серыял.
22.50 Бліжай да фільму.
23.30 Баскетбол.
23.50 Сатагіт.

- PRO 7

- 15.00 Арабэла Кісбайэр.
16.05 "Хатка ў прэзы".
Серыял.
17.00 Мультфільмы.
18.30 Клуб "Білікі".
19.15 "Узбунтаваная".
Серыял.
20.10 "Акіян". Серыял.
22.50 Бліжай да фільму.
23.30 Эскейл.
23.50 Сатагіт.

- SAT.1

- 15.00 "Кагней і Лацэй".
Серыял.
16.00 "Зорны шлях".
Серыял.
17.00 "Сяньня ноччу і кожную ночь". Мізік, ЗША.
15.10 Рэпартаж.
15.30 Чачьўртае вымірэньне.
16.00 Бані Хін-шоу.
16.30 Дзяякуньі сатырыкі краіны.
17.00 Інфарм.
17.15 Клуб Польсату.
17.45 "Справа Крамера".
Маст. ф., ЗША.
21.25 "Апошняя гонка".
Баявік, ЗША.
21.30 "Зорны шлях".
Серыял.
21.45 "Дынакапола".
21.50 "Бліжай да фільму".
21.55

6 – 12 верасьня 1996 г.

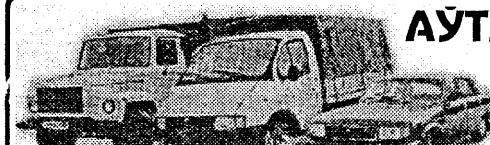
6

РЭКЛАМА 72-29-96, факс: (0152)72-35-61

ООО "ВИАГИ"
представитель фирмы "ДЕМБИЦА"
реализует со склада в Гродно за
наличный и безналичный расчет колеса
195R14C.
Гарантия - 2 года. Тел.: (0152) 44-23-48

СП "Домостроитель"
официальный дилер фирмы "Вагнер"
производит проектирование
монтаж, пуск и наладку
водогрейных котельных,
работающих на жидким и газообразном топливе,
мощностью от 15 до 1000 кВт, открытого и контейнерного
типа.
Тел. 6-77-56, 6-30-40

АУТАМАБІЛЬНЫ РЫНАК
кошты на аўтамабілі на
беластоцкай біржы на
мінульны тыхдні. Цэны
пададзены ў тысячах новых
злотых

Курс злотага да даляра складае \$ 1 = zl. 2,75
Таўрыя, 1994 г.в., zl. 11,0
Таўрыя, 1992 г.в., zl. 7,0-7,2
Таўрыя, 1990 г.в., zl. 5,8-6,6
Таўрыя, 1989 г.в., zl. 5,3-6,1
Таўрыя, 1988 г.в., zl. 5,1
Лада, 1992 г.в., zl. 12,8-13,4
Лада, 1991 г.в., zl. 10,7-11,0
Лада, 1990 г.в., zl. 9,4-9,6
Лада, 1989 г.в., zl. 8,4-8,5
Лада, 1988 г.в., zl. 7,2-8,0
Лада, 1987 г.в., zl. 7,0
Лада, 1986 г.в., zl. 6,5-6,6
Лада-Самара, 1991 г.в., zl. 12,0-12,8
Лада-Самара, 1990 г.в., zl. 9,5-10,2
Лада-Самара, 1989 г.в., zl. 8,4-9,7
Лада-Самара, 1988 г.в., zl. 8,3
Лада-Самара, 1987 г.в., zl. 7,5
Лада-Самара, 1986 г.в., zl. 6,5-6,8
Масків, 1991 г.в., zl. 6,9
Масків, 1990 г.в., zl. 5,3
Шкода-Фаварыт, 1992 г.в., zl. 14,0-14,5
Шкода-Фаварыт, 1991 г.в., zl. 12,5-13,0
Фiat-Чыківіэнта, 1995 г.в., zl. 16,3-16,5
Фiat-Чыківіэнта, 1994 г.в., zl. 15,0-15,5
Фiat-Чыківіэнта, 1993 г.в., zl. 13,5-13,9
Фiat-Чыківіэнта, 1992 г.в., zl. 13,1
Фiat-Пунта, 1995 г.в., zl. 8,0

Фiat-Уна, 1995 г.в., zl. 22,2
Фiat-Уна, 1994 г.в., zl. 21,5
Фiat-Уна, 1993 г.в., zl. 16,0
Фiat-Уна, 1990 г.в., zl. 15,8
Фiat-Уна, 1987 г.в., zl. 10,5
Фiat-Тыло, 1990 г.в., zl. 16,8-17,0
Фiat-Тыло, 1989 г.в., zl. 16,5
Фiat-Тэмпра, 1995 г.в., zl. 28,0
Фiat-Тэмпра, 1993 г.в., zl. 24,5
Фiat-Тэмпра, 1992 г.в., zl. 23,5
Фiat-Крома, 1990 г.в., zl. 14,0
Альфа-Рамза 164, 1994 г.в., zl. 46,0
Фальксваген-Гольф, 1994 г.в., zl. 36,0
Фальксваген-Гольф, 1993 г.в., zl. 29,5
Фальксваген-Гольф, 1992 г.в., zl. 30,0
Фальксваген-Гольф, 1988 г.в., zl. 16,5
Фальксваген-Гольф, 1987 г.в., zl. 14,3
Фальксваген-Гольф, 1986 г.в., zl. 12,7
Фальксваген-Джета, 1990 г.в., zl. 20,0
Фальксваген-Джета, 1987 г.в., zl. 15,5
Фальксваген-Пасат, 1992 г.в., zl. 32,0
Фальксваген-Пасат, 1991 г.в., zl. 27,0
Фальксваген-Пасат, 1990 г.в., zl. 27,0
Фальксваген-Пасат, 1989 г.в., zl. 22,5
Фальксваген-Пасат, 1988 г.в., zl. 19,3
Опель-Корса, 1995 г.в., zl. 28,0
Опель-Корса, 1989 г.в., zl. 15,0
Опель-Кадэт, 1989 г.в., zl. 16,2
Опель-Кадэт, 1988 г.в., zl. 15,7

* гараж у Астраўяны, будаўнічы і
сантехнічны матэрыялы.
Тэл. 7-00-86 з 19.00 (г.Кобрын)

* тублі жаночыя, памер 38, боты зімовыя
жаночыя, памер 36.

Тэл. 33-41-89

* чыпчалія сям'і з вульгамі.

Тэл. У Сідзяле 99-64-16

* мапед "Рыга", буі веласіпед, складны
буі.

Тэл. 72-00-32

* аўтамабіль "Масків-412", 1988 г.в., у
добрым стане - 1100 даліараў.

Тэл. 45-45-57 з 8.00 да 17.00, 31-92-91
пасыль 18.00

* стужку латунную 13x206 см, шкло
каляровое розных колераў і памераў,
лінолеум 314x125 см, прыстасаваныя
для прыцісканья дошкі д/а станка,
пруток з нержавейкай 245x0,7 см, трубка
нікеляванная 184x18 см.

Тэл. 6-46-32

* ЙОХІМБЭ - працягат для павышэння
патэнцыі і прафілактыкі прастатыту.

Тэл. 5-38-12

* карніз вытворчасці Германіі, даўжыня
2 м - 15 даліараў.

Тэл. 33-31-06

* аўтамабіль "Форд-Эскорт" 1 i 4, 1989
г.в., нерастамож. - 3700 даліараў.

Тэл. у Мастах 2-81-35.

* баян буі нядорага.

Тэл. 5-08-56.

* аўтамабіль "Фальксваген-Сантана"
1984 г.в., 85 kW - 2800 \$, беларускія
нумары.

Тэл. У Мастах (8-215) 2-81-54

* МТ-11, 1990 г.в., цёмна-сіні колер,
прабег 15 тыс.км. Кошт - 400\$.

Тэл. 31-12-03 з 18.00

* шорты высокія, пояс для схуднення і
карэчкы фигуры (4-6 кг у месяц),
дастайка.

Тэл. 5-38-12

* дэйзіючую імпартную каляску (тройка) б/
у, танка.

Тэл. 5-47-64

* трэйнівава ВАЗ-2110, 1982 г.в. - 1900 \$.

Горадня, вул. Пестрака, 34-а, кв.85.

* 2-пакаёвую кватэру старой планіроўкі
у Слоніме.

Тэл. 72-50-50, увечары

* 2-пакаёвую кватэру старай планіроўкі
у Слоніме + даплата на кватэру ў Горадні.

Тэл. 72-50-50, увечары

* 4-пакаёвую кватэру ў Віцебску, дачу,
гараж на рацыйнай у Горадні.

Тэл. у Горадні 2-92-03, у Віцебску (021-
2) 5-68-37

* пакой у камуналнай кватэры
г.Верхнядзвінска (балкон, усе выгоды)
на частку дома ў Віцебскай вобласці ці
кватэру без выгоды.

Тэл. у Верхнядзвінску 2-28-49

* дыплом в/а Расейскай Федэрэцыі на
аналагічны РБ, альбо куплю. 225910
г.Маларыта, Брест.вobl., да

КУПЛЮ

* байдарку "двойку" ў добрым
стане.

Тэл. У Лідзе 4-03-41, Саша

* ВПП, ВМ, ТЦ, ВП,

сатэлітарную антэну, АОН,

* (238) 65/6 (6/у)-сат.цэнтр.

Тэл. 44-66-36 * журналы

"Кампо" за 1992 г. NN 1,2,6; 1993

г. NN 1,3,4,5; 1994 г. NN 1,2,4,5;

1995 г. N 1.

Тэл. 5-56-16

* замежная футбольная
часопісі ці даведнікі.

Тэл. 72-29-96 (Віктора)

* 2-х альбо 1-пакаёвую кватэру.

Тэл. 33-46-10

* дом у Горадні, асобы, невялікі, можна
без выгоды да даражк 3000 \$.

Тэл. (238) 2-22-07

* а/м ЗАЗ-968 М, 40 л.с. у добрым стане.

Тэл. 33-31-77

* дзіцячы "Прыгунок", спружыны

эспандэр, зімовыя жаночыя боты,

макасіны, памер 36-37.

Тэл. 6-46-32

* малака казы.

Тэл. 5-13-56

* замежная футбольная
часопісі ці даведнікі.

Тэл. 72-38-59

* Кузуныя работы, зварка, рыхтоўка,
падрыхтоўка да пакраскі.

Тэл. 45-45-57 з 8.00 да 17.00, 31-92-91
пасыль 18.00

* Сантэнхіка, электрамантаж.

Тэл. 39-98-81

* Перацажка, аблока, рамонт мяккай
мэблі (таника, хутка, яканса).

Тэл. 33-41-58 з 8.00 да 17.00, 31-33-31
пасыль 18.00

* Сантэнхіка, электрамантаж.

Тэл. 33-49-48

* Англія-амерыканская мова.

Тэл. 44-86-00

* Адрагулюю рэдуктар заднія масти а/м
"Масків", ВАЗ. Горадня, вул.Шорса,
31-27.

* Кантрольныя працы і рэптыўтарства па
хіміі. Самы нізкі ў Горадні кошт.

Тэл. 5-16-40 пасыль 18 гадзін

* Падрыхтоўка і прайздзенне разлігійных
урачыстасцяў.

Тэл. 31-97-20, Наташа

* Ангельская мова, урокі, кантрольныя
працы студэнтам, пераклады.

Тэл. 5-90-51

* Фотадзімка.

Тэл. 2-41-97

* Абліцоўка.

Тэл. 5-91-57

* Рэгістрацыя і юрыдычнае
абслугаванне прадпрыемстваў усіх

формаў уласніц.

Тэл. 31-67-07

* Раблю хімічныя завіўкі.

Тэл. 5-63-52

* Адкрыю вам

6 – 12 верасьня 1996 г.

7

ГІСТОРЫЯ І КУЛЬТУРА

“СЛАВА ВОРШЫ ЎЖО НЯ ЗГОРША”

Дзень Беларускай Вайсковай Славы - адно з важнейшых нацыянальных святыя нашага народу. Перамога пад Воршай, якая мела вялікае палітычнае і культурнае значэнні для лёсу нашай Радзімы ў XVI стагоддзі, у канцы XX стагоддзя стала сімвалам барацьбы за незалежнасць і нацыянальную годнасць.

Вызваліўшыся ад татараў у канцы XV стагоддзя, Маскоўскі князь зрабіў сабе царом. Тады ўзьнікла ідэя, што Масква - гэта трэці Рым, якому наканавана падначаліць усе славянскія землі. Пачаліся амаль бесперапынныя вайны з Вялікім княствам Літоўскім.

Кіраўніком барацьбы беларусаў за незалежнасць стаў гетман Канстантын Астрожскі. Ён паходзіў са старажытнага рода турава-лінскіх князёў. Неаднаразова ўзначальваў адбіцы ёго на брыгады кіраўнікоў, меў волыт вайны з азіяцкімі ордамі. Прабыўшы некалькі гадоў у расейскім палоне, Канстантын Астрожскі сваім вачым убачыў, што можа прынесці Беларусі маскоўская панаваньне. Цары перанялі ёго да мангольскіх ханаў дэспатычныя методы кіраваньня і трymalі свой трон на крыўі падданых.

Астрожскі таксама быў вядомы і як абаронца праваслаўнага насельніцтва Вялікага княства. Ён фундаваў пабудову шматлікіх цэрквей на Беларусі і Украіне.

У 1512 годзе цар Васіль III распачаў чарговую вайну. Пасыля больш гадовай аблогі расейцы ўзялі памежны Смаленск і накіраваліся ў глыб Беларусі. 8 верасьня 1514 году пад Воршай іх сустрэў Астрожскі са сваімі ваярамі. Толькі дзякуючы вайсковаму таленту гетмана, бітва магла скончыцца перамогай. У расейскім войску было 80 тысячай чалавек, а ў Астрожскага - толькі 30 тысячай.

Царская ваяводы, разлічваючы на хуткую перамогу, кінулі свае палкі ў бой. Вось як апісваў гэта беларускія хронікі: "...маеква у трубы і бубны свае ўдары, пралары і карогі свае бучне распушыць, скочылі на літву абсес. А Канстантын Астрожскі зарас ім дал атпор, мужне сам стоячы на чале, напамінаючы сваіх да бою, ж сорам уцекаць, бо мaeце лі гінуці на лесах і дарогах, то лепшэ на пляці лі несъмртельна славаю". Прыняўшы наступ варожага войска, Астрожскі зімітаваў адход і завёў расейцаў пад беларускія гарматы. Царская ваявы, ужо ўпэўненая ў перамозе, апнулася пад страшэнным артылерыйскім агнём. Пачалася паника, у жаху расейцы пабеглі з поля бітвы. Войскі ВКЛ гналі іх некалькі кілометраў.

Дз.КІСЕЛЬ.

Вораг страйці 40 тысяч забітымі. 8 ваяводаў, 37 князёў, больш 150 двараў на 4 тысячи жаўнероў патрапілі ў палон.

Усё Вялікае княства Літоўскага сівятавала. У стапіцы дзяржавы Вільні ў горан перамогі была пабудавана праваслаўная царква. Народ складаў пра біту паданы і песьні. У адной з іх былі такія слова: "Слава Воршы ўжо ня згорша, слаўся, пан Астрожскі!"

Праз некалькі гадоў пасыля перамогі невядомы аўтар напісаў карціну "Бітва пад Воршай", якая захоўваецца зараз у Варшаве. Карціна сівядыць аб старажытнасці беларускага сцяга. На ёй выразна бачна, што беларускія ваявы ішлі ў бой пад бел-чырвона-белымі харугвамі.

Тады была абаронена незалежнасць Вялікага княства Літоўскага. Хаця ж маскоўскія ваяводы і надалей рабавалі ўсходні ўскрайні Беларусі, але падстагоддзя не наважваліся ісьці вялікай вайной на старабеларускую дзяржаву.

За гэты час краіна далучылася да агульназаліцавага адраджэння. Развівалася літаратура, будаваліся замкі і храмы. Складалася першая Канстытуцыя Усходніх Эўропы - Статут ВКЛ.

Зраз гучыць заявы, што адзначаць перамогу пад Воршай - гэта паславаць расейска-беларускія адносіны. Але ж нікто не перашкадзіць расейцам лініць Мініна і Пажарскага нацыянальнымі героямі. І Масква не пусне адносіны з Парыжам, сівятуючы перамогу над Напалеонам.

Аляксандр Лукашэнка вельмі негатычна ставіцца да Дня Беларускай Вайсковай Славы. Цікава, ці не дрыхцяць у яго рукі, калі ён узнагароджвае кагонебудзь медалём імя Францыска Скарыны? Праз паўстагоддзя пасыль Скарыны, Іван Фёдаравіч ледзьве пасыль унесці ногі з Москвы, пасправаваўшы надрукаваць там свае кнігі. Наўрад ці беларускі першадрукар змог бы вярнуцца з Прагі на радзіму і распаўсюджаць свае выданіні на Беларусі, каб Канстантын Астрожскі не спыніў наступ маскоўскага цара пад Воршай.

Дз.КІСЕЛЬ.

БЯСКОНЦАЯ ПРЫГАЖОСЬЦЬ ЗЯМЛІ

Самай значнай падзеяй гэтага тыдня ў культурным жыцці Горадні было адкрыццё выставы Тамары Стагановіч

"Амерыка - моя Амерыка". Экспазіцыя нашай славутай зямлячкі з Навагрудчыны прыцягнула столькі людзей, што

яны ледзь з'яўсяціся ў выставачнай зале Новага замка. Реч у тым, што глядачы чакалі прыезду на прэзентацыю самай мастачкі.

На жаль, спадарыня Тамара не змагла прыехаць. Аднак, быў зачытаны

еінны ліст да гарадзенца. Шмат цёплых слоў пра

Тамару Стагановіч

сказаў аташэ па

птычніх культуры,

інфармація і адукацыя амбасады ЗША ў

Беларусі Джэнет С. Дэмірэй, старшыня

Гарадзенскай краязнаўчай Асацыяцыі

Андрэй Майсёнак ды іншыя

выступаўцы.

у 1994 годзе. Нягледзячы на тое, што сама мастачка паходзіць з Беларусі і з настальтій успамінае сваю бацькушчыну, яна з'яўляецца тыповай прадстаўніцай амерыканскай жывапіснай

ЭРОТЫКА СНУ

нічога "такога" увогуле німа. Наадварот,

змест і сэнс карцінаў у вышэйшай ступені адухоўленыя, у іх вельмі часта

прысутнічае вобраз анёла. Ключ да разумення ў самой назве - "Эротыка сну".

Сон пасыль акту хакання - самы

высакародны, калі душа і цела

адпачываюць ад шчасця. Вельмі

нечаканы бок эротыкі адкрыты ў працах

школы (вучылася ў Інстытуце Прыгожага Маствацтва Нью-Ёркскага ўніверсітэту, скончыла Калумбійскі ўніверсітэт, студыяла літаграфію і медзярыты ў Маствацкай Студэнцкай Лізе). Гэта вельмі цікава, калі чалавек з беларускай душой спалучае ў сваёй творчасці дэзве традыцыі - старага і новага свету. Нездарма прырода, па словах самай Тамары Стагановіч, з'яўляецца для яе крыніцай інспірацыі. "Прырода заўжды была, ёсьць дый заўжды будзе маймнатхненнем. Яна для мяне ёсьць рэлігія. Стаяльнае да прыроды, як да Боскай звязы, абуджае духоўныя перажыванні і яднае маю душу з величнасцю свету". Таму амерыканскія краівыі ня толькі падкрасыльваюць канкрэтную геаграфію, яны з'яўляюцца хутчэй сімвалічнымі, бо для мастачкі "неба, хмары, горы - частка нашага вечнага Жыцця".

Людвік САРОКА.

Рэпрадукцыя карціны "Зубры, Елаўтонскі нацыянальны парк, штат Ваёмінг".

HAPPY BIRTHDAY, САКРАТ ЯНОВІЧ!

Вядомы беларускі пісьменнік, які жыве ў Крынках беластоцкага ваяводства, Сакрат Яновіч, адзначае свой 60-гадовы юбілей. Прэзідэнт Польшчы ўзнагародзіў сп. Яновіча Крыжам Кавалера.

У планах пісьменніка напісаць сагу пра жыццё ў памежным раёне, дзе перамяшаліся рэлігійныя, нацыянальныя, моўныя ды іншыя супяречнасці. "Калі я размаўлюю з маладымі людзьмі, я не адчуваю варожасці, - кажа сп. Яновіч. - Але калі гутару са сталымі людзьмі, то мушу сам сабе нагадваць: увага, не забывай, што ты - беларус". Пісьменнік шмат падарожнічаў, але найлепшым месцам у свеце лічыць свае Крынкі.

ДАНІНА ПАМЯЦІ АХВЯРАМ ФАШЫЗМУ У БЕЛАСТОКУ

У складанын кветак ля помніка па вуліцы Жабей у Беластоку была адзначана 53-я гадавіна ліквідацыі фашыстамі беластоцкага гета. У мерапрыемстві прынялі ўдзел жыхары горада, прадстаўнікі мясцовай улады і прыехаўшыя з Ізраіля сваякі забытых грабраў.

НОВЫ ВІЦЭ- КОНСУЛ У БЕЛАСТОКУ

Новым беларускім віцэ-консулам у Беластоку прызначаны Павел Латушка. На гэты пасадзе ён зъмяніў Ігара Хадасевіча. Новы віцэ-консул паходзіць з Менску, дзе нарадзіўся ў 1973 годзе.

С.С.

ЗНОЙДЗЕНА РЭДКАЯ КНІГА

Жыхарка г. Ашмяны Г. Шулікевич знойшла ў сябе дома першы том кнігі Чэслава Янкоўскага "Ашмянскі павет", выдадзены у 1896 годзе. Адзін асобнік такай кнігі ўжо меўся ў краязнаўчым музеі імя Ф. Багушэвіча. У адрозненінне ад музеянага, знойдзены асобнік мае тытульны аркуш і карту Ашмянскага павета.

Яраслаў Грынькевіч

ЯШЧЭ АДЗІН НАРОДНЫ

Званыне "народнага" прысвоена Ахонаўскуму фальклорнаму гурту Дзялятліўскага раёну. Сёлета калектыву споўнілася 10 гадоў. Кіруе гуртом Надзея Бурак.

Станіслаў СУДНІК.

вядомы сучасны філосаф, палітолаг, даследчык культуры.

10 верасьня

1931 г. Нарадзіўся Рэнальд Кныш, знакаміты трэнер па спартыўнай гімнастыцы, выхаваў дэзвюх алімпійскіх чэмпіёнак: Алену Валічэцкую і Вольту Корбут.

1990 г. У Менску адбыўся ўстаноўчы з'езд згуртавання беларусаў съвету "Бацкаўшчына".

12 верасьня

1612 г. Памёр Пётр Скарга, буйнейшы рэлігійны і палітычны дзеяч Рэчы Паспалітай, адзін з ініцыятараў і пропагандыстаў ідэяў Берасцейской царкоўнай вуні.

1893 г. У Будславе нарадзілася Паўліна Мядзэлка, славутая акторка, дзеячка тэатральнага мастацтва. Пэўны час працавала ў Горадні.

Падрыхтаваў Ул. Хільмановіч.

КРЫЖАВАНКА

Складаў Сяргей ГРЫНЬ.

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Супрацоўнік установы, якай кантралюе ўзовы мяжы і вываз па-за межы дзяржавы тавараў. 6. Уварванне непрыяцеля ў краіну. 9. Народна-пэтычны твор аў выдуманых асабах і падзеях. 11. Стандартны кавалак паперы, кардону. 12. Жывёлы, якія ёсць іншых жывёл. 15. Беларуское прэзыдэнцтва ВКЛ вугорскага паходжання. 18. Азінка старога царкоўнага лягатыўніцтва, роўная 15 гадам. 19. Славуты правадыр пасцяньня работ. 20. Навука аб уласцівасцях і пабудове матэрыял, аў формах яе руху і зъмяненія. 21. Вядомы расейскі пісьменнік украінскага паходжання. 23. Сталіца XXVI летніх алімпійскіх гульняў. 26. Дэкаратыўная расціліна з вялікімі кветкамі. 27. Мера даўжыні, роўная мільённай частцы метра. 31. Глоскай кішанная каробка для паліпрасоў, цыгарэт. 33. Пасльядоўнік адной з плыній у античнай філасофіі. 34. Цыўё

